

solisti imeli — eno samo skupno skušnjo! Naši solisti so se mesece in mesece pripravljali ter do skrajnosti (v mnogih skupnih skušnjah) odtehtali vsako noto omenjene kadence. Toliko resnici in pravici na ljubo! M. Polič.

INOZEMSKI PREGLED

Joseph Conrad, avtor «Lagune», katere prevod je priobčen v tej številki, je bil po rodu Poljak — njegov poljski priimek je J. C. Korzeniowski. Rojen je bil leta 1857., umrl leta 1924. V rani mladosti je živel pod vplivom razmer svoje domovine — poljsko literaturo je dobro poznal, očetu je moral na glas čitati Pana Tadeusza, rajši kot Mickiewicza pa je imel Stowackega. Toda Poljski ta talent ni bil namenjen. Usoda mu je začrtala druga pota. Morje so bile sanje mladega Korzeniowskega, daljni svet. S sedemnajstimi leti je vstopil v angleško mornarico in kot angleški mornar je jadral po širnih morjih, večinoma po oceanih in rekah daljnega vzhoda. Tam se godi tudi večina njegovih povesti. Skoro polnih dvajset let je živel po vodah z angleškimi mornarji — postal je Anglež — Joseph Conrad, po obeh svojih krstnih imenih. Srečaval je v kolonijah vse vrste tipov in jih gledal kot Anglež; Anglija, vladarica nad valovi, mu je bila vzor človeške organizacije, slava in moč Anglije vse, kar je vredno občudovanja. In vendar so njegova dela baš Angležem nekako tuja — kontinentalna, slovanska — priznavajo mu pa novost in silo stila ter globoko podano resničnost v umetniškem ustvarjanju.

Romantično hrepenenje mladeniča po nepoznanem svetu, iskanje prilik za nenavadno doživetje in trda borba mornarja s tajinstvenimi morskimi elementi, ko je treba v hipu pretehtati vrednost življenja in uganko smrti — vse to je ustvarilo iz Conrada pisatelja, ki je v izražanju kratek, točen, ki s pravo besedo zadene bistvo stvari — njegov pogled pronikne v tajno vprašanja kakor ob smrtni uri, ko se zgrinjajo nad ladjo valovi propasti. Conrad ne opisuje značajev, njegove osebe so brez posebnih nacionalnih ali drugih znakov, situacije so pri njem vse in v te situacije padajo ljudje kakor figure usode — s temi figurami, časih z eno edino njihovo besedo, so za hip obsvetljena najtežja človeška vprašanja. Značilno je, da slika Conrad večinoma ljudi iz kolonij — nenacionalne, izven evropske mentalitete, novega človeka bele rase, ki si ustvarja svet bodočnosti med ljudmi in rekami na vzhodu. — Realizem novega življenja, ki nastaja preko vseh narodnih meja in objema svet. Pomenljivo je, da je baš Slovan med prvimi in svetovno prizanimi glasniki te krepke, moške smeri in da je dal izraza temu univerzalizmu v jeziku, ki se mu je šele pozneje priučil, ki ga je pa doumel tako globoko, da je priznal celo Shaw, da se je pri Conradu učil stila. O pomembnosti našega pisatelja priča tudi to, da se je Francoz André Gide učil angleščine zato, da bi čital Conrada v originalu.

Izmed njegovih del naj omenimo: «Almayer's Folly», med Angleži najbolj razširjeno povest «Youth», čudovito močno povest «Typhoon», «The Arrow of the Gold» in zbirko «Tales of Unrest», iz katere je poslovenjena tudi «Laguna». M. Š.

Popravek. V 2. številki l. l. se je vrinila na str. 65. nezmisljena tiskovna pomota. Namesto «preveč grobega in neestetičnega germanskega impresionizma» — se mora glasiti «germanskega ekspresionizma».

Urednikov «imprimatur» dne 30. marca 1927.